

B
A
O
U

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

“જ્યોતિર્મય” પરિસર,

શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે,

છારોડી, અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૮૧

E-mail: feedback@baou.edu.in Website : www.baou.edu.in

સત્રીયકાર્ય ફેબ્રુઆરી-૨૦૧૭

સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ : (BDP)

પાઠ્યક્રમ શીર્ષક

EPS-03

**EPS-03 :- આધુનિક ભારતીય રાજનૈતિક વિચારધારા
અગત્યની સૂચનાઓ**

- વિદ્યાર્થીઓએ પોતાના પાઠ્યક્રમોના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર/યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પરથી મેળવવાના રહેશે.
- સત્રાંત પરીક્ષા આપવા માટે સ્વાધ્યાય કાર્ય રજુ કરવા ફરજિયાત છે. સ્વાધ્યાય કાર્ય જમા કરાવેલ નહીં હોય, તો પરીક્ષા ફોર્મ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.
- તૈયાર કરેલ સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ ૩૦/૦૭/૨૦૧૭ છે. આ તારીખ પછી વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા મોકલાવેલ સ્વાધ્યાયકાર્યો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.
- જમા કરાવેલ સ્વાધ્યાયકાર્યોની પહોંચ અભ્યાસકેન્દ્ર પરથી લેવી ફરજિયાત છે.
- વિદ્યાર્થીઓએ નિયત સમય મર્યાદામાં સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવવા તેમજ મૂલ્યાંકન થયા બાદ મૂલ્યાંકન પત્રક સાથેના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસ કેન્દ્ર પરથી અવશ્ય પરત લેવા.
- વિદ્યાર્થી પોતાના સ્વાધ્યાયકાર્યોના ગુણ યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પર જોઈ શકશે.

સત્રીયકાર્ય માટે આવશ્યક સૂચનાઓ

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્રો

આપને દરેક પાઠ્યક્રમદીઠ એક સત્રીયકાર્ય તૈયાર કરવાનું ફરજિયાત છે. દરેક સત્રીયકાર્ય તમામ અભ્યાસ-સામગ્રી પર આધારીત હોય છે.

સત્રીયકાર્ય તૈયાર કરી આપના અભ્યાસકેન્દ્રના સંયોજકશ્રી પાસે જમા કરાવવું અને તેની પાવતી અવશ્ય લેવી. દરેક સત્રીયકાર્યની ઝેરોક્ષ નકલ આપની પાસે રાખવી.

દરેક સત્રીયકાર્યના ૧૦૦ ગુણ નિશ્ચિત છે. જેમાં પાસ થવા માટે B.A./B.com.માં ૩૬ ગુણ લાવવા જરૂરી છે. પરિણામમાં તેનો ભારાંક ૩૦% હોય છે. અભ્યાસકેન્દ્ર દ્વારા મૂલ્યાંકન કરાવેલ સત્રીયકાર્યો પરીક્ષામાં વાંચવા માટે પરત અવશ્ય લેવું. અભ્યાસકેન્દ્ર આપના સત્રીયકાર્યના ગુણો યુનિવર્સિટી અમદાવાદ ખાતે મોકલી આપશે. જે આપની માર્કશીટમાં ગુણગ્રેડ યાદીમાં સામેલ કરી (૭૦% પરીક્ષા અને ૩૦% સ્વાધ્યાયકાર્ય) ફાઈનલ ગુણગ્રેડ માર્કશીટ તૈયાર થશે.

આ સત્રીયકાર્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય પરીક્ષા માટેની પૂર્વ તૈયારી છે. સત્રીયકાર્યમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોનું માળખું પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો જેવું હોય છે. પ્રશ્નોના જવાબમાં અભ્યાસ સામગ્રીનું પુનરાવર્તન કરવાનું નથી હોતું. આપ વાંચનથી જે શીખ્યા છો, તે પોતાની ભાષામાં લખવાનું હોય છે. જેથી આપ સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાની કામગીરી ગંભીરતાથી કરશો.

યુનિવર્સિટીમાં વર્ષ-૨૦૦૮ સુધીના પ્રવેશાર્થીઓ માટે B.A./B.Com. ના પ્રથમ, દ્વિતીય તથા તૃતીય વર્ષના તમામ અભ્યાસક્રમ/પાઠ્યક્રમમાં ચાર કેડિટના પાઠ્યક્રમમાં બે અને આઠ કેડિટના પાઠ્યક્રમમાં ત્રણ સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાનો નિયમ હતો. એકેડેમિક પ્લાનીંગ બોડની (A.P.B. મંજૂરી થી) ઓગષ્ટ-૨૦૦૮ થી પાઠ્યક્રમ દીઠ એક-એક સ્વાધ્યાયકાર્ય રજૂ કરવાની નવી પદ્ધતિ શરૂ થયેલ છે. તેથી આપને પાઠ્યક્રમ દીઠ એક-એક સ્વાધ્યાયકાર્ય જે આપને આપના અભ્યાસકેન્દ્ર/યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પરથી મેળવવાના હોય અને તેને નિશ્ચિત થયેલ છેલ્લી તારીખમાં સ્વ-અધ્યયનના આધારે તૈયાર કરી, આપના અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવવાના રહેશે.

આપના પાઠ્યક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ લખતા પહેલા પ્રથમ પાના ઉપર નીચે મુજબની માહિતી લખવી જરૂરી છે.

નોંધણી નંબર:- _____

અભ્યાસક્રમ:- _____

પૂર્ણ નામ:- _____

પાઠ્યક્રમ:- _____

સરનામું:- _____

સ્વાધ્યાય સંખ્યા:- _____

મોબાઈલ નંબર:- _____

તારીખ:- _____

અમે ઈચ્છીએ છીએ કે આપ દરેક સત્રીયકાર્ય અલગ-અલગ ચોપડામાં સુંદર ભાષામાં ઉપર દર્શાવેલ મુજબની માહિતી સાથે નિયત સમય મર્યાદામાં તૈયાર કરી અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવશો. મૂલ્યાંકન થયા બાદ મૂલ્યાંકન પત્રક સાથે પોતાના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પરથી પરત અવશ્ય લેવું.

જૂના વિદ્યાર્થીઓ (૨૦૦૮ સુધીના) માટે જૂની પદ્ધતિના સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે, જે ધ્યાને લેવું.

શુભેચ્છા સહ,

ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યક્રમ કોડ :-EPS-03 :- આધુનિક ભારતીય રાજનૈતિક વિચારધારા
સત્રીયકાર્ય કોડ :- EPS-03/AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ :- **30/07/2017**

(કુલ ગુણ:-100)

વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.

(૨×૨૦=૪૦)

૧ સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રે બ્રિટને કરેલા સાંસ્થાનિક હસ્તક્ષેપની ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ રાજ્ય અને શાસક વર્ગ અંગે ભારતીય માર્ક્સવાદીઓના દૃષ્ટિબિંદુ તપાસો.

૨ ઓગણીસમી સદીના ભારતમાં થયેલ સામાજિક સુધારાઓની પદ્ધતિઓ વર્ણવો.

અથવા

૩ જયપ્રકાશ નારાયણ અને આચાર્ય નરેન્દ્ર દવેના ચિંતનના મૂળ તત્ત્વો શા હતા ?

વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે)

(૨×૧૫=૩૦)

૧ બાળગંગાધર તિલકના રાજકીય ચિંતનનો દાર્શનિક આધાર ટૂંકમાં ચર્ચો.

૨ સર્વોદય અનુસાર ગ્રામ પંચાયતની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.

૩ વીસમી સદીના પ્રારંભે મુસ્લિમ રાજકીય ચિંતનના મુખ્ય વલણો શા હતા ?

૪ સંસ્થાનવાદ વિરોધી આદિવાસી આંદોલનોના મુખ્ય લક્ષણો જણાવો.

વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)

(૪ × ૫ = ૨૦)

૧ અબ્દુલ કલામ આઝાદના મતે લોકશાહી એટલે શું ?

૨ જયપ્રકાશ નારાયણની સંપૂર્ણ ક્રાંતિની વિભાવના ટૂંકમાં વર્ણવો.

૩ સંસ્થાનવાદના મૂળ લક્ષણોની રૂપરેખા આપો.

૪ એમ.એન.રોયના નવમાનવવાદના પાયાના તત્ત્વો જણાવો.

૫ ધાર્મિક પુનરુત્થાનવાદ ધ્વારા તમે શું સમજો છો ?

વિભાગ-ઘ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ‘હા’ અથવા ‘ના’ માં આપો.

(૧×૧૦=૧૦)

- ૧ સંસ્થાનવાદના બીજા તબક્કામાં વ્યાપાર દ્વારા શોષણ કરવામાં આવતું હતું. હા-ના
- ૨ ૧૮૩૩માં સરકાર દ્વારા નિમાયેલા કાયદા પંચના વડા વિવેકાનંદ હતા. હા-ના
- ૩ ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે મવાળવાદી વિચારો ધરાવતા હતા. હા-ના
- ૪ લોકમાન્ય તિલક આક્રમક રાષ્ટ્રવાદની તરફેણ કરતા હતા. હા-ના
- ૫ અરવિંદ ઘોષ આધ્યાત્મિક રાષ્ટ્રવાદના સિધ્ધાંતના પુરસ્કર્તા હતા. હા-ના
- ૬ ૧૮૭૩માં પ્રકાશિત થયેલ ‘ગુલમર્ગી’ માં જ્યોતિબા ફૂલેએ સાંસ્થાનિક શાસનનું પૃથક્કરણ કર્યું હતું. હા-ના
- ૭ ગાંધીજી ટોલસ્ટોયના વિચારોથી પ્રભાવિત હતા. હા-ના
- ૮ સત્ય અને અહિંસા પર સત્યાગ્રહ આધાર રાખે છે. હા-ના
- ૯ રામમનોહર લોહિયા સમાજવાદના પ્રખર હિમાયતી હતા. હા-ના
- ૧૦ સંપૂર્ણ ક્રાંતિનો ખ્યાલ જયપ્રકાશ નારાયણે આપ્યો હતો. હા-ના

EPS-03